

Raluca Feher

Să nu râzi :((

roman

Editori:

Silviu Dragomir

Vasile Dem. Zamfirescu

Director editorial:

Magdalena Mărculescu

Redactare:

Virginia Costeschi

Design copertă:

Arnold Estefan

Director producție:

Cristian Claudiu Coban

Dtp:

Vlad Condur

Corectură:

Anca Baciu

Dușa Udrea-Boborel

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

FEHER, RALUCA

Să nu râzi / Raluca Feher. – București: Editura Trei, 2019

ISBN 978-606-40-0627-1

821.135.1

Copyright © Editura Trei, 2019
pentru prezența ediție

O.P. 16, Ghîșeul 1, C.P. 0490, București
Tel.: +4 021 300 60 90 ; Fax: +4 0372 25 20 20
e-mail: comenzi@edituratrei.ro
www.edituratrei.ro
ISBN 978-606-40-0627-1

Eram în baie când a sunat telefonul, nu l-am auzit. A sunat de mai multe ori, de vreo patru cred. Niciodată Mihaela nu sună de patru ori. E clar că s-a întâmplat ceva.

— S-a sinucis Diana.

Am tăcut. Cu gura deschisă am tăcut. Mihaela vorbea ceva și eu nu auzeam, cu timpanul spart de cuvântul-pumn. Sinucis.

Nu e cuvânt-pumn, e cuvânt-motor de rachetă Saturn. Nu numai că mi-a crăpat timpanul, dar toate ideile au căzut moarte în vacarmul decolării.

Mihaela striga la mine.

— Mai ești aici? Hei, măi, ai închis?

— Nu.

— Hai că vin la tine.

Am părul ud și fața udă și nu sunt 70% apă, pentru că toată s-a evaporat din mine sub vântul nuclear al vestii. Mi-e sete și beau trei pahare de vin și vinul mă umple ca pe-o damigeană, nu aud nimic de la lichidul care curge în mine.

Mihaela organizează pomana.

Trebuie să mergem la mama Dianei. Oare frate-su, Vlad, știe? Cred că nu știe, e plecat în Canada de câteva luni.

— Cum a murit? apuc să întreb.

— S-a spânzurat. A găsit-o Alin, nu ajunsese de două zile la serviciu, nu răspundea la telefon, iar el avea nevoie urgent de mașină. Știi că îi dăduse mașina ca să poată merge zilnic la maică-sa.

Nu ștui nimic din toate astea. De ce ar fi vrut să meargă la maică-sa? După ce a murit papa Victor, aproape că nu mai vorbeau. Diana a considerat mereu că maică-sa, țăranca pocnită — cum îi spunea când vorbeam despre ea —, l-a băgat pe taică-su în mormânt.

„Cea mai lungă crimă din lume”, aşa spunea când vorbea despre relațiile dintre Victor și Mily.

— Unde e maică-sa?

— Cum unde? La balamuc. A reușit să o interneze într-un spital de boli nervoase, undeva lângă Sibiu. Mergea zilnic la ea, două ore dus, două ore întors. De la asta i s-a tras. Și de la băutură. Hai, frate, chiar nu știai nimic sau și tu ești varză?

Îmi mai pun un pahar de vin și îi torn unul și Mihaelei.

Mereu m-au fascinat oamenii fără semne de întrebare. Calcă pe apă fără să se ude, nimic nu-i trage la fund, nu ca pe noi, ăștilalți, mereu nedumeriți, confuzi, cu buzunarele pline de bolovanii dubiilor. Ne scufundăm în mâlul îndoileilor și pe deasupra noastră trec, cu pantofii albi ca scoși din cutie, Mihaelele sprintene care au știut mereu cum se vor isprăvi poveștile noastre, ale tuturor, mari sau mici. E atât de clar pentru ei, totul.

— Era clar că e deprimată și băutura se știe că duce la depresie și...

— Cum s-a spânzurat?

— Cum adică? De lustră, cred. Săracu' Alin, îți dai seama că ești marcat pe viață, să vezi că se apucă și el de băut acum. E un cerc vicios.

— Când s-a întâmplat?

— Acum o oră jumate. Mai întâi am sunat-o pe dirigă și apoi pe Tavi și pe urmă pe tine.

— De ce ai sunat-o pe dirigă?

Mihaela se uită la mine ca la o cretină. Este în continuare comandanta de detașament din 1988, eu sunt comandanța de grupă. Diana era olimpică la geografie, cred. Nu ștui dacă avea șnur. Mihaela a ajuns la 45 de ani în cămașa albă și fusta plisată de pionier.

— Să ne organizăm cu clasa.

Deschid o altă sticlă de vin. Telefonul Mihaelei sună și ea vorbește întruna. Mama Dianei a fost anunțată. A făcut o criză, e pe sedative.

— Ce criză?

— De plâns, de nebunie. Doar e la balamuc.

Asta înseamnă că, nebună fiind deja, dacă a făcut o criză de isterie, poate și-a anulat boala și preț de cinci minute o fi fost și ea adunată în matricea inițială.

O fi fost normală.

Înmormântarea o să fie vineri. Astă aflăm de la Vero, sora lui Alin. Alin e acasă. Nu prea vorbește și bea vodcă.

Vero spune că Diana era moartă de cel puțin o zi, aşa a zis legistul. Că Alin a sunat imediat la Salvare și Salvarea a trimis legistul. Era vânătă la față și umflată. Alin nu a atins-o, a trebuit să treacă pe lângă ea, pentru că era cumva prinsă de ușă.

— S-a spânzurat de ușă?

E prima oară când o văd pe Mihaela uimită. Comandanța de detașament nu a punctat niciodată bine la fizică mecanică. Ar cere lămuriri ca să vizualizeze cadavrul mai bine, dar îi este rușine de mine.

Vero bea vinul, mă întrebă dacă poate să-și aprindă o țigară.

Îi cer și eu una.

— Dar tu te-ai lăsat de câțiva ani. Doar nu te reapuci de fumat acum?

E prea mult într-o singură zi, chiar și pentru Mihaela.

Aprind țigara, trag din ea cu nădejdea omului care speră că turbina dinăuntru poate fi astfel repornită. Poate o să simt ceva. Dar sunt amorțită în continuare.

Îmi amintesc despre povestea unui băiat al cărui centru al durerii din creier nu funcționa. Impulsurile circulau prin nervi, informația ajungea la cap, dar creierul nu știa să o citească, deci nu trimitea înapoi, prin nervi, răspunsul: durere, nu pune mâna pe plită

sau

scoate-ți cuțitul din pulpă.

Creierul asista la măcelul propriului vehicul ca un bețiv extatic.

Așa sunt eu. Bețiv extatic.

Râd la tragedii și plâng la glume.

Vero se uită la mine uimită cum încep să râd și râd și, cu coada ochiului, o văd pe Mihaela făcându-i semn cu degetul mare și arătătorul desenând un pahar care este dus de mai multe ori spre gură.

Vezi bine, sunt la al șaselea pahar în cât timp? Niciodată ore.

— Aaaaa.

Vero se întoarce către mine și îmi mai dă o țigară în timp ce spune:

— Alin mi-a zis că pe birou a văzut că era un post-it lipit pe o cutie. Spunea: pentru Raluca.

*

Au trecut trei săptămâni.

Cutia Dianei e pe masă, în bucătărie, lângă pachetul de Lucky. M-am reapucat de fumat. Cutia e de la IKEA, de carton. Pe post-it zice: *pentru Raluca. Să nu râzi :((*

Cei doi ochi și gurițele triste compun un semn care îmi spun să nu fac mișto de ea.

Dianei i-a fost mereu frică de ridicol. Sunt sigură că totul a venit de la maică-sa, țăranca pocnită, un monstru care și-a transformat copiii în cai de curse. Când nu ajungeau pe podium, îi bătea nemilos. Când au îmbătrânit și nu mai erau buni de alergat, i-a vândut la circ.

Nu știu cum a reușit Diana să o bage pe maică-sa la azil sau clinica de boli nervoase. Probabil i-a spus că acolo ajung toate vedetele, toți bogătașii României. Asta a fost singura cale.

Nu am mai vorbit de un an jumate cu Diana. Din seara în care mi-a spus, beată, incoerentă, nervoasă, că i-am distrus viața. Că niciodată prietenia noastră nu a contat pentru mine, că m-am folosit de ea ca să mă ajung.

Așa a zis: să te ajungi.

— Unde am ajuns, Diana?

— La București, căștigi bine, vii și îți fluturi iubiții și banii, mă scoți la restaurante, dar te doare-n cur de mine, așa cum te-a durut și de Vlad. Ești o parvenită.

Sunt o parvenită.

Nu am mai vorbit. Cu Vlad, primul meu iubit, fratele Dianei, nu ne-am mai spus vreun cuvânt de 18 ani.

Am deschis cutia de carton de la Diana în ziua înmormântării. Nu am intrat în capelă. Nu am văzut-o moartă. Morții tind să rămână cu mine, să apară în licăririle de câteva milisecunde în timp ce încerc să-mi amintesc ce cumpărături să fac, când fac dragoste, când scobesc în cap după o rețetă de cocktail. Morții îmi pun piedică gândurilor. Mă îngrozesc paloarea lor și orizontalitatea țeapănă; de ce, oare, nu-i îngroapă în picioare?

Sau de ce nu-i pun cu genunchii la gură, ca triburile Chachapoyas din Peru?

Îi țin pe spate, cu tălpile cu vârfurile orientate în sus. De parcă ar putea merge pe perete. Stau acum la linia de plecare, așteaptă semnalul când o iau cu toții pe axa OY, în sus sau în jos. După cum le-a fost viața, iad sau rai.

A Dianei a fost iad. Pentru că nu am fost acolo pentru ea, pentru că am tras ușa și am plecat, iar ea a înghețat ca fetița cu chibriturile afară, privind scânteile chibriturilor pe care i le aprindeam sub nas.

Nu ai fost niciodată atentă la mine.

Așa mi-a strigat. Avea dinții negri și buzele indigo, și ochii roșii.

Când s-a terminat cu Vlad, mi-a fost silă de toată familia aia care m-a tărât în cocina scandalurilor fără număr. În urletele și înjurăturile care se terminau amiabil, după opt minute, cu o invitație la masă. Ca și cum cuvintele alea, toate drăcuielile și toate scabroșeniile, nu rămâneau în aer. Nu te izbeai de ele când te așezai la masă, nu trebuia să scuturi farfuria de boule și pizda mă-tii, să speli furculițele de flegme.

Laaa maaasăăă!!! striga Mily, iar noi ieșeam din camera lui Vlad — eu, Diana și Vlad — cu ochii în pământ, eu mă scuzam și spuneam că trebuie să plec acasă și Diana insistă să rămân, dar Vlad știa că nu pot să îi salvez și îmi aducea haina, mă conducea până jos și eu plecam mereu înjumătățită de oamenii ăștia nepăsători care și-au distrus copiii.

Vlad nu a venit la înmormântarea Dianei.

Vero mi-a spus de ce, dar nu am ținut minte.

Poate nici el nu a putut să-și vadă sora cu vată în nas. Palidă. Sau vânătă. Umflată. Cu fălcile legate cu pânză. Poate a primit și el o cutie cu un post-it pe care scria: să

nu râzi :((Tu niciodată nu ai râs de mine, ai plâns de mine. Acum să râzi.

*

Cutia e pe masă.

Mi-e frică să nu găsesc înăuntru vreun deget. Un teanc de scrisori netrimise care să demonstreze că eu sunt vinovată pentru moartea ei sau pentru viața ei de căcat terminată într-o frângie de la Hornbach.

Aș vrea să chem pe cineva să fie cu mine. Mă uit în telefon. E plin de morți în telefon.

Ioana. Vali. Ion și Andrei. Nu am șters pe niciunul. Stau cuminți în mormintele lor din numere, 07 și ceva. Cine răspunde, oare, dacă îl sun pe Sorin? A murit de cancer, acum niște luni. Nu știam că are cancer. Cum nici la Andrei nu bănuiam o inimă beteagă.

E simplu să vizitezi morții din telefon.

Nu trebuie să mergi cu flori. Nu trebuie să suporți miroslul încercăios de tămâie sau pe cel de pișat al cerșetorilor care umplu cimitirele.

*

În cutie sunt sute de pagini printate.

Nu știu câte sute pentru că nu există numerotare. Dar sunt cel puțin 400. Cel mult 700. Zic și eu așa, că nu mă pricep defel să estimez. Dacă aș fi fost bună la aproximativ, aș fi știut că Diana e la cam 17 centimetri de moarte, atunci când am văzut-o ultima oară.

Beată.

Alcoolul este un potențiator al depresiei. Așa mi-a zis Diana atunci, râzând de maică-sa care auzise cine știe pe

unde povestea astă și apoi a venit acasă și a reprodus-o exact
așa: potențiator.

De unde știe ea ce e aia potențiator? Se fac potențatori
d-ăștia în Giurgiu?

Mă uit peste pagini. Dialoguri, monologuri, povestiri.

Îmi aduc aminte de prima poezie a Dianei. Sau, mă rog,
prima operă în versuri pe care a scris-o la ziar. Știu doar
ceva pe sărite: te-ncolonizezi la nod și-ți faci sepuku-n pod.

Finalul era însă superb: poezia se dezvoltă ca și cum
te piși cu boltă.

Ce sunt ăstea 400 de pagini? Sau cel mult 700?

Jurnalul ei? Jurnalul maică-sii?

Acum niște ani mi-a spus că Mily are un jurnal, bor-
canul în care își urlă ura față de univers. Odată mi-a citit
din el. Mi s-a făcut rău. Despre Diana scria că este ticăloasă,
bețivă, curvă. Vick era curvarul-impotent, Vlad era năso-
sul-ratat.

Diana citea și râdea și mie mi-era rău și nu puteam
nici măcar să mă prefac că mi se pare amuzant. Și, la un
moment dat, Diana a început să plângă cu hohote și am
luat-o-n brațe și a plâns mult și după a zis: hai să mergem
să bem ceva.

Și am mers.

Să nu râzi :((

Capitolul 1 și un sfert

Este o carte.

Este o criză de tuberculoză.

Diana a murit de tuberculoză. A scuipat sânge în
batistă. Plămâni și i-a scuipat.

Este cartea vieții ei, care este cartea vieții maică-sii, care
este cartea vieții bunică-sii, maicile superioare din *Dune*.

Nu este o carte, este un pachet de cărți pe care ghicitoa-
rea și le răsfiră pe față de masă și le întoarce una câte una,
ai opt în pentagrame, care lângă Eremit înseamnă că o să
mori de mâna aleia care te-a făcut.

Diana a înregistrat totul, toate şoaptele și toate bocetele,
toate vorbele la beție și toate vorbele la mânie. Nu știu cum
de nu și-a pus ștreangul de gât mai devreme.

Cartea astă, *Să nu râzi :((*, este cartea pe care niciunul
dintre noi nu vrea să și-o amintească. Umilințele, lașitătile,
supușenia și metamorfoza ratată, în loc să devinem fluturi,
am rămas niște larve rele, înjurând în barbă universul pen-
tru incapacitatea noastră de a zbură.

Ieri mi-am adus aminte de cuvântul *terafomare*.

Eram între paginile Dianei întinse în toată camera, hâr-
ția astă vine aici, foaia astă se pupă cu asta și mi-am dat

seama că teraformează viața astă în care am locuit și eu un pic, câțiva ani, dar pe care nu o cunosc deloc, o viață străină ca o cameră de hotel în care ai stat două nopți în patul cu cearșaful vărât bine sub saltea.

Teraformează viața astă necunoscută mie, aici fac un lac și aici pun un munte, aşa cum îmi place mie. Dar Dianei cum i-ar fi plăcut? Poate să pun lacul în altă parte și să scot muntele de tot, căci nu-i plăcea muntele, că era frig și ea avea circulația periferică proastă. Pune-ți și tu șosete, nu umbrelă desculță prin casă, îi spunea maică-sa, că ai circulația periferică proastă.

Dar Diana nu o asculta și atunci Mily îmi spunea mie să îmi pun papuci.

Era frig la ei în casă, că nu dădeau drumul la centrală decât seara și numai când erau -5 grade afară.

Teraformează viața Dianei. Aș teraforma și moartea Dianei, aş putea să spun că nu s-a sinucis, ci a murit de tuberculoză, scuipând sânge în batistă, căci avea sânge prea mult în plămâni și batiste prea albe.

Sau pot să zic că a murit de frig, circulația astă periferică proastă i-a venit de hac.

Dar ce mai contează?

Morții cu morții și viii cu viii, cum spunea bunicul Dianei în carte. Eu nu l-am cunoscut pe bunicul Dianei, cum nici ea nu l-a cunoscut decât din famoasele tirade ale maică-sii, care l-a urât pe bătrân cu patimă. Cam cum a urât mai tot în jurul ei.

Să încep cu ce?

Zic să încep cu Viena.

E un început bun de carte, este vorba despre doi bătrâni ajunși în Occident pe banii fetei lor cu picioare reci. Și peripețiile lor acolo, în Viena, la prințesa Sisi.

Dar mai întâi să spunem că această carte, *Să nu râzi* :((, este scrisă la persoana întâi de Diana, fata care a murit, și este o carte despre părinții ei, mai degrabă despre mama ei, Mily, Maria Matei din Găujani, Giurgiu. Apare și Vick, Victor, tatăl ei, și mai apare și Vlad, fratele ei, și alții unchi și mătuși trec prin cadru, dar este despre Diana și Mily, fiică și mamă.

Eu i-aș zice *Cea mai lungă crimă din lume*. Dar și *Să nu râzi* :((îmi place. Pentru că în titlul ăsta intră și mamă și fiică și toată tristețea și frica de pe lume. *Să nu râzi* :((, pentru că mi-ai rupe inima.

Mi-ai rupe inima și eu sunt deja cu inima ruptă, de când m-am născut am avut inima ruptă și dăia am avut mâinile și picioarele reci, că inima stricată nu putea să pompeze sângele cu atâtă forță căt să ajungă până-n picioare.